

4. АУДИТОРНІ ЗАНЯТТЯ

а) ЛЕКЦІЇ

Вступ (1 год.). Країнознавство як учбова дисципліна. Об'єкт вивчення країнознавства. Джерела країнознавчих знань. Історико-географічні регіони та сучасна політична карта світу

Країни СНД. Росія (4 год.). Росія – євразійська держава, найбільша країна світу. Територія. Географічне положення. Історичний розвиток. Природа: різноманітність умов і багатство природних ресурсів. Народонаселення. Релігійна ситуація. Найбільші міста: Москва, Санкт-Петербург, Нижній Новгород, Новосибірськ. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Москва (ансамбль Кремля і Красної площі) та Санкт-Петербург (історичний центр, Ермітаж) як осередки світової культури, храми Володимира та Суздаля, Троїце-Сергієва лавра, Южський погост. Внесок у світову культурну спадщину видатних росіян. Господарство. Сфера послуг. Освіта. Спорт. Туризм. Політичний устрій. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Україна (2 год.). Територія. Географічне положення. Історичний розвиток. Природно-ресурсний потенціал. Народонаселення: складність демографічної ситуації. Релігійні конфесії. Найбільші міста: Київ, Харків, Дніпропетровськ, Донецьк, Одеса, Львів. Культура, внесок у світову культурну спадщину видатних українців. Всесвітньо відомі пам'ятки культури: Києво-Печерська лавра, Софійський собор, собори Чернігова, площа Ринок (Львів), Почаївська лавра та ін. Господарство, сфера послуг, освіта, спорт, туризм, зовнішньоекономічні зв'язки. Політичний устрій. Зовнішня політика.

Білорусь і Молдова (2 год.). Територія. Географічне положення. Історичний розвиток. Природно-ресурсний потенціал. Народонаселення. Релігійна ситуація. Найбільші міста: Мінськ, Брест, Гомель, Вітебськ, Могилів, Кишинів, Тирасполь, Бендери. Культура, видатні діячі. Д.Кантемір, Ф.Скорина, В.Биков. Господарство. Політичний устрій. Придністровська республіка. Зовнішня політика.

Країни Закавказзя (2 год.): Грузія, Азербайджан, Вірменія. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігійна ситуація. Найбільші міста: Тбілісі, Баку, Єреван. Культура. Відомі історичні пам'ятки м. Шемахи. Господарство. Сфера послуг. Гірський туризм, курорти (Боржомі, Цхалтубо, Чорноморське узбережжя). Політичний устрій. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Казахстан і країни Середньої Азії (2 год.): Казахстан, Узбекистан, Киргизія, Туркменістан, Таджикистан. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігійна ситуація. Найбільші міста: Астана, Алмати, Караганди, Чимкент, Ташкент, Самарканд, Бухара, Ашгабат, Душанбе, Бішкек. Культура. Узбекистан – батьківщина відомого письменника А.Навої. Авіценна. Пам'ятки світового значення (Бухара, Самарканд), мавзолей у Хіві. Господарство. Політичний устрій. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Західної Європи. Велика Британія та Ірландія (4 год.). Великобританія – союз Англії, Шотландії, Уельсу та Північної Ірландії. Територія. Особливості острівного положення. Політичний устрій. Природа. Історичний розвиток. Колоніальні володіння. Англія – батьківщина промислової революції. Народонаселення. Релігійна ситуація. Найбільші міста: Лондон, Бірмінгем, Глазго, Дублін. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Лондон (Вестмінстерське абатство, Тауер, Британський національний музей) як осередок світової культури, Королівська обсерваторія та Морський музей у Гринвічі, Стоунхендж. Великобританія – батьківщина видатних письменників (В.Шекспір, Ч.Діккенс, О.Уайльд, Б.Шоу, Д.Конрад, Д.Оруелл, Т.Еліот). Господарство. Сфера послуг. Освіта (Кембридж, Оксфорд). Спорт (футбол). Туризм. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Франція (4 год.). Територія. Географічне положення. Політичний устрій. Природа, історичний розвиток. Народонаселення. Релігійні конфесії. Найбільші міста: Париж, Ліон, Марсель. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Париж (собор Нотр-Дам, Лувр, театр "Гранд-опера", Ейфелева вежа, Центр Помпіду) як осередок світової культури, Версаль. Франція – батьківщина видатних учених (Р.Декарт, Б.Паскаль, А.Ампер, Л.Пастер, П.Лаплас, Р.Лаперуз), письменників (Ж.Б.Мольєр, Стендаль, В.Гюго, О. де Бальзак, Е.Золя, Г.Флобер, Г. де Мопассан,

А.Камю), художників (*А.Матісс, К.Моне, Ж.Ренуар*). Відомі кутюрье. Господарство. Сфера послуг. Освіта (Сорбонна). Туризм (Французька Рив'єра, Альпи). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Німеччина – провідна індустріальна держава Європи (2 год.). Територія. Центральність географічного положення. Політичний устрій. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігійні конфесії. Найбільші міста: *Берлін, Кельн, Дрезден*. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Берлін як осередок світової культури, Кельнський собор, Дрезденська картинна галерея, Сан-Сусі. Німеччина – батьківщина видатних письменників (*В.Гете, Ф.Шіллер, Т.Манн, Б.Брехт, Е.-М.Ремарк*), композиторів (*С.Бах, Р.Шуман, Л.Бетховен, Р.Вагнер*). Господарство. Сфера послуг. Спорт (футбол). Туризм (курорт Баден-Баден). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Італія (2 год.). Політичний устрій. Територія. Географічне положення. Особливості природи (вулканізм). Історичний розвиток. Епоха Ренесансу. Народонаселення. Релігійні конфесії. Найбільші міста: *Рим, Мілан, Неаполь*. Особливості культури (національна кухня). Всесвітньо відомі об'єкти: Рим (Колізей) як осередок світової культури, “золоті міста” (Венеція, Болонья, Флоренція), Пізанська вежа. Італія – батьківщина видатних живописців *Леонардо да Вінчі, Мікеланджело*, письменника *А.Данте*, музикантів *Н.Паганіні, Д.Россіні*, ученого *Г.Галілея*, мореплавця *Х.Колумба*. Господарство. Сфера послуг. Спорт (футбол). Туризм (Венето, Трентіно, Тоскана, Лаціо). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Іспанія і Португалія (2 год.). Територія. Політичний устрій. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Епоха Великих географічних відкриттів. Народонаселення. Релігійні конфесії. Найбільші міста: *Мадрид, Лісабон, Барселона, Валенсія*. Особливості культури (коріда, фламенко, сієста). Всесвітньо відомі об'єкти: Мадрид (музей Прадо) як осередок світової культури, собор Саграда Фамілія, Альгамбра. Іспанія – батьківщина видатних живописців (*Е.Греко, Д.Веласкес, Ф.Гойя, С.Далі, П.Пікассо*), письменників (*Л. де Вега, М. де Сервантес, Г. Лорка*). Господарство. Сфера послуг. Туризм (Канарські острови, Гренада, Піренеї). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Бенілюксу (2 год.). Бельгія. Нідерланди – країна квітникарства. Королівство Люксембург. Територія. Географічне положення. Природа. Низовинний рельєф, польдери, канали. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігійні конфесії. Найбільші міста: Брюссель, Гаага, Роттердам, Амстердам, Люксембург. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Брюссель та Амстердам – осередки світової культури, Ейсселмерська дамба. Внесок у світову культурну спадщину видатних живописців Г.Рембрандта, В.Г. ван Гога, П.Рубенса, письменника М.Метерлінка. Господарство. Світова слава молочних продуктів, тепличних овочів і квітів. Сфера послуг. Торгівля (Антверпен – світовий центр торгівлі діамантами). Фінанси (Люксембург – міжнародний фінансовий центр). Туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Швейцарія і Австрія – держави нейтралітету і найнадійніших у світі банків (2 год.). Політичний устрій та його особливості. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Найбільші міста: Берн, Цюрих, Женева, Відень, Грац. Культура. Всесвітньо відомий об'єкт – Відень (Хофбург) як осередок світової культури. Австрія – батьківщина видатних композиторів (В.-А.Моцарт, І.Штраус, Ф.Шуберт), письменників (Р.-М.Рільке, Ф.Кафка). Господарство. Сфера послуг. Гірськолижний туризм (Альпи). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Скандинавські країни: Данія, Швеція, Норвегія, Фінляндія, Ісландія (2 год.). Політичний устрій. Альтинг – найдавніший у світі парламент. Територія. Фінляндія – край тисячі озер. Ісландія – царина льоду і вогню. Географічне положення. Особливості острівного положення Ісландії. Природа. Своєрідність природних умов (гейзери, вулкани, льодовики) і ресурсів (термальні джерела) Ісландії. Історичний розвиток. Епоха вікінгів. Народонаселення. Релігія. Найбільші міста: Стокгольм, Гетеборг, Осло, Копенгаген, Гельсінкі, Тампере, Берген. Рейк'явік – найпівнічніша столиця світу. Культура. Швеція – батьківщина відомого вченого К.Ліннея; Норвегія – письменника Г.Ібсена, композитора Е.Гріга, мандрівників Ф.Нансена, Р.Амундсена. Господарство. Сфера послуг. Спорт (хокей). Гірськолижний туризм. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Греція, Албанія (2 год.). Греція – колыска європейської цивілізації. Територія. Географічне положення. Природа.

Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Греція – батьківщина православ'я. Найбільші міста: *Афіни, Салоніки*. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Афіни (Національний археологічний музей, Акрополь) як осередок світової культури, монастирі Метеори. Внесок у світову культурну спадщину давньогрецьких філософів (*Геродот, Гіппократ, Сократ, Платон, Аристотель, Гомер*). Господарство. Сфера послуг. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Албанія. Територія, географічне положення. Природа, історичний розвиток. Населення та релігія. Міста (Тирана, Ельбасан, Дуррес). Туристичні об'єкти (мечеті, фортеці).

Словенія, Хорватія, Сербія, Боснія і Герцеговина, Чорногорія, Македонія (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Політичний устрій. Народонаселення. Релігійні та етнічні конфлікти. Найбільші міста: *Белград, Любляна, Загреб, Скоп'є, Подгориця, Нові-Сад*. Господарство. Культура. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки. Туризм.

Болгарія і Румунія (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Політичний устрій. Найбільші міста: *Софія, Пловдив, Варна, Бухарест, Тимішоара, Констанца, Галац*. Культура. Болгарія – батьківщина братів *Кирила і Мефодія*. Господарство. Сфера послуг. Туризм (Золоті піски, Сонячний Берег, гірські курорти). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки. Туризм, спорт.

Чехія і Словаччина (2 год.). Територія, географічне положення, природа, народонаселення. Релігія. Історичний розвиток. Політичний устрій. Історичні регіони (Чехія, Богемія, Моравія, Словаччина) і міста: *Прага, Братислава, Брно, Пльзень, Кошице*. Господарство. Культура. Сфера послуг, туризм. Зовнішня політика, зовнішньоекономічні зв'язки.

Польща і Угорщина (2 год.). *Польща*. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Найбільші міста: *Варшава, Лодзь, Краків*. Культура. Відомі об'єкти: історична частина Кракова. Польща – батьківщина відомих письменників *Ю.Тувіма, С.Лема, А.Міцкевича*, ученого *М.Коперника*, композиторів *Ф.Шопена, М.Огінського*. Господарство. Сфера послуг. Туризм (узбережжя Балтики). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Угорщина. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Найбільші міста: *Будапешт, Дебрецен.* Культура. Угорщина – батьківщина відомих композиторів *Ф.Ліста, І.Кальмана.* Господарство. Сфера послуг. Туризм (курорти Балатону). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Балтії: Естонія, Литва, Латвія (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Найбільші міста: *Таллінн, Вільнюс, Рига.* Культура. Господарство. Сфера послуг. Туризм (Юрмала). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Малі держави Європи (2 год.). *Ватикан – держава-місто.* Найменша країна світу в центрі Рима. Особливості культури: штаб-квартира римсько-католицької церкви. Всесвітньо відомий об'єкт – собор святого Петра. *Князівство Ліхтенштейн – країна банків і туризму.* *Андорра – двоглава держава.* *Сан-Марино – перша у світі республіка, яка збереглася до нашого часу.* *Монако – князівство на французькому узбережжі Середземного моря.* *Мальта – один із центрів міжнародного туризму.*

Країни Азії. Загальний огляд (1 год.). Природні, соціально-економічні, культурні особливості регіону. Роль країн Азії у світі. Процеси економічної інтеграції. Суспільно-географічна регіоналізація Азії.

Країни Східної Азії. Китай (4 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Політичний устрій. Найбільші міста: *Пекін, Шанхай, Тяньцзинь, Харбін, Тайбей, Ухань.* Культура. Винаходи китайців (папір, шовк, фарфор, компас, порох). Китай – батьківщина філософа *Конфуція.* Всесвітньо відомі об'єкти: палаци Імператорського міста в Пекіні, Теракотова армія, Великий Китайський мур, місця паломництва Лхаси. Господарство. Сфера послуг. Спорт (ушу, кунфу). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Монголія (1 год.). Територія, географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Населення та релігія. Господарство. Культура. Зовнішня політика, зовнішньоекономічні зв'язки.

Японія (4 год.). Територія. Своєрідність острівного положення. Особливості природи (землетруси, вулканізм, цунамі), історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Найбільші міста: *Токіо, Йокогама, Осака, Нагоя, Кіото.* Мегаполіси. Особливості

культури (театр кабукі, ікебана, оригамі, суші, кімоно). Японія – батьківщина письменників *Ісікави Такубоку*, *Кобо Абе*. Всесвітньо відомі об'єкти: храм Дайго-Дзи та Золотий храм у Кіото, міст Сето-Охасі. Господарство. Сфера послуг. Спорт (карате, дзюдо). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Корея (2 год.). Територія. Своєрідність політичного устрою (існування двох держав на Корейському півострові). Природні умови, історичний розвиток. Народонаселення. Господарство. Найбільші міста: *Сеул*, *Пхеньян*, *Пусан*, *Тегу*, *Теджон*, *Хамхін*. Культура. Туристичні об'єкти: національні парки, палаци і фортеці, музеї. Сфера послуг. Спорт. Зовнішня політика. Корейська проблема. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Південно-Східної Азії. Індонезія, Тимор-Лешті, Бруней (2 год.). Індонезія – країна 13 тисяч островів. Територія. Особливості острівного положення. Своєрідність природи (вулканізм, землетруси). Історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Найбільші міста: *Джакарта*, *Сурабая*. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Боробудур, ботанічний сад м. Богорі. Господарство. Сфера послуг. Туризм (о. Балі). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Тимор-Лешті, Бруней. Географічне положення, природні умови, народонаселення. Політичний устрій. Господарство. Зовнішньоекономічні зв'язки.

В'єтнам, Лаос, Камбоджа (2 год.). Територія, географічне положення. Природні умови, історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Господарство. Найбільші міста: *Ханой*, *Хошимін*, *Пномпень*, *В'єнтьян*. Культура. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки. Туристичні об'єкти.

Малайзія, Сінгапур, Філіппіни (2 год.). Територія, географічне положення. Природні умови, історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Господарство. Найбільші міста: *Сінгапур*, *Маніла*, *Себу*, *Куала-Лумпур*. Культура. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки. Туристичні об'єкти.

Таїланд, М'янма. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Політичний устрій. Народонаселення, найбільші міста: *Бангкок*, *Чіангмай*, *Янгол*, *Мандалай*. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: буддійські храми. Господарство. Сфера послуг. Спорт (кікбоксинг). Туризм. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Південної Азії. Індія (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Політичний устрій.

Народонаселення, найбільші міста: *Мумбаї, Делі, Калката, Бангалор, Хайдарабад, Мадурай*. Культура. Індія – країна прянощів, батьківщина арабських чисел. Всесвітньо відомі об'єкти: мавзолей Тадж-Махал, храми Аджанти і Елори, Мадурай. Господарство. Сфера послуг. Кіноіндустрія. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Пакистан, Бангладеш, Шрі Ланка, Непал, Бутан, Мальдіви (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Політичний устрій. Народонаселення, найбільші міста: *Ісламабад, Махор, Карачі, Равалпінді, Дакка, Читтаконг, Коломбо, Катманду, Тхимпху, Мале*. Господарство. Спорт (альпінізм). Індо-пакистанський конфлікт. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Іран (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Політичний устрій. Релігія. Народонаселення, найбільші міста: *Тегеран, Ісфахан, Шираз, Мешхед*. Господарство. Спорт. Культура. Відомі об'єкти: Персеполь, храми Ісфахана. Зовнішня політика (питання ядерного озброєння). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Афганістан, Ірак (2 год.). *Ірак і Афганістан – “гарячі точки” планети*. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Релігія. Етнічні та політичні конфлікти. Найбільші міста: *Багдад, Басра, Кабул, Кандагар*. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Іракський музей старовини та мечеть Рамадан у Багдаді, Велика мечеть в Самарі. Господарство. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Південно-Західної Азії. Туреччина, Кіпр (2 год.). *Туреччина – міст між Європою й Азією*. Територія. Особливості географічного положення в Європі та Азії. Природа. Історичний розвиток. Політичний устрій. Народонаселення. Релігійні конфесії. Найбільші міста: *Стамбул, Анкара, Ізмір*. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: Ай-Софія, Блакитна мечеть, палац Толкали в Стамбулі, печерні церкви Кападокії, руїни Сард, храму Артеміди в Ефесі. Господарство. Сфера послуг. Туризм (курорти Анталії). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Кіпр. Географічне положення, територія, політичний устрій, історичний розвиток, народонаселення. Господарство. Етнічні конфлікти. Туризм.

Сирія, Ліван, Йорданія (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігійні конфесії. Політичний устрій. Етнічні та політичні конфлікти. Найбільші міста: *Дамаск, Бейрут, Халеб, Амман.* Господарство. Туристичні об'єкти. Зовнішня політика, зовнішньоекономічні зв'язки.

Саудівська Аравія, ОАЕ, Ємен, Кувейт, Оман, Бахрейн, Катар (2 год.). Саудівська Аравія – світовий лідер нафтодобування Територія. Географічне положення. Природа, історичний розвиток. Політичний устрій. Народонаселення. Саудівська Аравія – колыска мусульманства. Найбільше місто: *Ер-Ріяд.* Культура. Релігія. Всесвітньо відомі об'єкти: місця паломництва Мекки та Медини. Господарство. Сфера послуг. Туризм (паломництво). Зовнішньоекономічні зв'язки. Зовнішня політика.

Кувейт, Оман, Ємен, Бахрейн, Катар. Загальна характеристика. Історичний розвиток, політичний устрій, господарство. Найбільші міста: *Сана, Ель-Кувейт, Доха, Манама, Маскат, Аден.*

Ізраїль, Палестинські території (2 год.). Ізраїль – країна трьох світових релігій. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Найбільші міста: *Єрусалим, Тель-Авів, Хайфа.* Культура. Релігії. Всесвітньо відомі об'єкти: місця паломництва Єрусалима (церква Св. Гроба Господнього, Стіна Плачу, храм Куббат-ас-Сахра). Господарство. Зовнішньоекономічні зв'язки. Ізраїльсько-палестинський конфлікт.

Країни Африки. Єгипет (2 год.). Склад території. Загальний огляд. Історія формування політичної карти. Характерні риси населення, форми розселення. Особливості територіальної та галузевої структури господарства.

Єгипет – дар Нілу. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Долина Нілу – колыска однієї з перших в історії людства цивілізацій. Народонаселення. Релігія. Найбільші міста: *Каїр, Александрія.* Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: піраміди фараонів, храми Карнака, Долина царів у Луксорі, мечеті Султан-Хасан і Рифаї у Каїрі, Мемфіс. Господарство. Сфера послуг. Туризм (Луксор, Хургада). Зовнішньоекономічні зв'язки. Зовнішня політика.

Країни Північної Африки (Марокко, Алжир, Туніс, Лівія) (2 год.). Територія. Географічне положення, природні умови, політичний устрій. Історичний розвиток, народонаселення. Релігія. Найбільші міста: *Рабат, Касабланка, Танжер, Алжир, Оран, Туніс, Тріполі.* Культура. Господарство, сфера послуг, туристичні об'єкти, зовнішня політика, зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Північно-Східної Африки (Ефіопія, Ерітрея, Джібуті, Чад, Сомалі, Судан) (2 год.). Територія. Географічне положення, природні умови, політичний устрій. Історичний розвиток, народонаселення. Ефіопія – земля найдавніших цивілізацій Африки. Найбільші міста: *Аддіс-Абеба, Омдурман, Асмера, Джібуті, Могадішо, Нджамена.* Культура. Релігія. Господарство, сфера послуг, туристичні об'єкти (*скельні церкви Лалібели, імператорський палац у м. Гондері*), зовнішня політика, зовнішньоекономічні зв'язки. Етнічні та політичні конфлікти.

Країни Північно-Західної Африки (Західна Сахара, Мавританія, Малі, Нігер, Сенегал, Гамбія, Гвінея-Бісау, Гвінея, Гана, Буркіна-Фасо, Кот д'Івуар, Сьєрра-Леоне, Ліберія, Того, Бенін, Нігерія) (2 год.). Територія. Географічне положення, природні умови, політичний устрій. Історичний розвиток, народонаселення. Найбільші міста: *Абуджа, Ібадан, Ніамей, Аккра, Бамако, Монровія, Фрітаун, Нуакшот, Канакрі, Абіджан.* Культура. Релігія. Господарство, сфера послуг, туристичні об'єкти, зовнішня політика, зовнішньоекономічні зв'язки. Етнічні та політичні конфлікти.

Країни Екваторіальної Африки (Камерун, ЦАР, Екваторіальна Гвінея, Конго, ДР Конго, Сан-Томе і Принсіпі, Кенія, Уганда, Руанда, Танзанія, Ангола, Сейшельські острови) (2 год.). Територія. Географічне положення, природні умови, політичний устрій. Історичний розвиток, народонаселення. Найбільші міста: *Кіншаса, Найробі, Браззавіль, Луанда, Дар-ес-Салам, Лубумбаши.* Культура. Релігія. Господарство, сфера послуг, туристичні об'єкти (національні парки Кенії, форт Ісуса), зовнішня політика, зовнішньоекономічні зв'язки. Етнічні та політичні конфлікти.

Країни Південної Африки (Замбія, Малаві, Мозамбік, Зімбабве, Намібія, Ботсвана, ПАР, Свазіленд, Лесото, Мадагаскар, Маврикій, Коморські острови) (2 год.). Південна Африка – економічний лідер. Територія. Географічне положення.

Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Політичний устрій. Найбільші міста: *Кейптаун, Йоганнесбург, Преторія, Лусака, Хараре, Мапуту*. Особливості культури зулу, ндебеле, бушменів. ПАР – батьківщина відомого борця за права чорношкірих *Н.Мандели*. Господарство. Сфера послуг. Туризм (національні природні парки, курорти узбережжя Індійського океану). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Мадагаскар – ендемічний уламок Африки. Територія. Особливості острівного положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Найбільше місто – *Антананаріву*. Культура. Релігія. Господарство. Сфера послуг. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Америки. США (6 год.). *Загальний огляд країн Америки*. Північна та Латинська Америка. Склад регіонів. Історія відкриття та дослідження. Доколумбова Америка. Європейська колонізація. Формування політичної карти. Міжнародні організації Америки.

США – світовий економічний лідер. Географічне положення. Територія. Конституція. Місце і роль США в Америці та світі. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігійні конфесії. Політичний устрій. Найбільші міста: *Нью-Йорк, Лос-Анджелес, Чикаго, Вашингтон*. Культура. США – батьківщина блюзу, джазу. Всесвітньо відомі об'єкти: Метрополітен-музей, Статуя Свободи, хмарочос Емпайр-Стейт-Білдинг у Нью-Йорку, гора Рашмор, Діснейленд, Індепенденс-хол. Внесок у світову культурну спадщину *Ф.Купера, У.Уїтмена, Г.Джеймса, М.Твена, Д.Лондона, Т.Драйзера, Е.Хемінгуей, Д.Селінджера*. Господарство. Сфера послуг. Фінансова система. Голівуд – центр кіноіндустрії. Спорт. Туризм (Єллоустонський національний парк, Ніагарський водоспад, Гранд-Каньйон, узбережжя Каліфорнії та Флориди, Гаваї). Зовнішньоекономічні зв'язки.

Канада – Країна кленового листа (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Українська діаспора. Найбільші міста: *Торонто, Монреаль, Ванкувер, Оттава*. Культура. Всесвітньо відомі об'єкти: історична частина Квебека, собор Нотр-Дам у Монреалі, Канадієн Нейшнл Тауер у Торонто. Господарство. Сфера послуг. Спорт (хокей). Туризм (Кордильєри, Банор). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Мексика – земля ацтеків і майя (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Політичний устрій. Народонаселення. Найбільші міста: *Мехіко, Гвадалахара, Монтеррей.* Культура. Відомий об'єкт – Національний музей антропології у Мехіко. Господарство. Сфера послуг. Туризм (курорт Акапулько). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Куба – соціалістична республіка в Америці (2 год.). Територія. Особливості острівного положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Найбільші міста: *Гавана, Сантьяго-де-Куба.* Культура. Танці (румба, ча-ча-ча). Господарство. Сфера послуг. Спорт (бокс). Туризм. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Центральної Америки та Карибського басейну (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Політичний устрій. Народонаселення. Найбільші міста: *Порт-о-Пренс, Санто-Домінго, Кінгстон, Гватемала, Сан-Сальвадор, Тегусігальпа, Сан-Хосе, Манагуа, Панама.* Культура. Господарство. Сфера послуг. Туризм. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Бразилія та Аргентина (2 год.). Бразилія – провідна індустріальна держава Латинської Америки. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Найбільші міста: *Сан-Паулу, Ріо-де-Жанейро, Бразилія.* Культура. Відомі об'єкти: м.Бразилія – “архітектурна поема ХХІ ст.”. Особливості розвитку господарства: “цукрова”, “золота”, “кавова” лихоманка, “каучуковий бум”. Сфера послуг. Спорт (футбол). Туризм (курорти Ріо-де-Жанейро). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Аргентина – Країна срібла. Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Політичний устрій. Найбільші міста: *Буенос-Айрес, Кордова.* Культура. Відомий об'єкт – споруда Національного конгресу. Господарство. Сфера послуг. Спорт (футбол). Туризм. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Латинської Америки (Чилі, Уругвай, Парагвай, Болівія, Еквадор, Венесуела, Гайяна, Сурінам) (2 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Стародавні держави інків. Панування іспанців.

Народонаселення. Політичний устрій. Найбільші міста: *Ліма, Каракас, Санта Фе де-Богота, Кіто, Ла-Пас, Монтевідео, Асунсьйон, Сантьяго*. Культура. Відомі об'єкти: Палац уряду, руїни Мачу-Пікчу, Куско. Перу – батьківщина письменника *Маріо Варгана Льоса*. Господарство. Сфера послуг. Туризм. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Австралії та Океанії. Загальний огляд (1 год.).
Склад регіону. Віддаленість територій. Особливості природи: коралові рифи, атоли, ендемічність флори та фауни. Історія відкриття та дослідження. Внесок *М.Миклухи-Маклая* в дослідження регіону. Формування політичної карти.

Австралія (1 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Політичний устрій. Українська діаспора. Найбільші міста: *Сідней, Мельбурн, Канберра*. Культура. Господарство. Сфера послуг. Спорт (теніс, віндсерфінг, парусний спорт). Туризм (Квінсленд, Тасманія, курорт Олбані). Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Нова Зеландія (1 год.). Територія. Географічне положення. Особливості природи (вулканізм, гейзери, ендемічність флори і фауни). Історичний розвиток. Народонаселення. Релігія. Політичний устрій. Найбільші міста: *Окленд, Веллінгтон*. Культура маорі. Відомі об'єкти: картинна галерея в Окленді, Трояндовий сад Парнелла, Національна галерея мистецтв у Веллінгтоні. Господарство. Сфера послуг. Спорт (регбі, крикет, водні види). Туризм. Зовнішня політика. Зовнішньоекономічні зв'язки.

Країни Океанії (1 год.). Територія. Географічне положення. Природа. Історичний розвиток. Народонаселення. Релігійні вірування. Політичний устрій. Найбільші міста – *Палікір, Порт-Морсбі, Корор, Сува, Фунафуті, Хоніара, Байрікі, Маджурд, Нукуалофа, Порт-Віла*. Культура. Господарство. Сфера послуг. Туризм. Зовнішньоекономічні зв'язки.

6) ГРУПОВІ ЗАНЯТТЯ

Загальні методичні поради

Підготовку до будь-якого семінарського заняття слід починати із знайомства з літературою. Із зазначеного списку

оберіть один-два посібники і готуйте відповіді на поставлені питання. Намагайтеся не переписувати чи ксерокопіювати текст посібника дослівно, поставте за мету зрозуміти суть питання, розробити складний план із зазначенням основних фактів, імен, дат. Це примусить вас не бездумно читати текст, а творчо мислити. Обов'язково використовуйте додаткову літературу до кожного заняття, перелік якої містить статті у сучасній періодиці з питань семінару. Використовуючи пресу, радіо, телебачення, Інтернет, стежте за політичною ситуацією в світі. Це допоможе вам краще підготуватися до семінарського заняття й отримати більш високу оцінку.

У ході семінарського заняття уважно стежте за відповідями своїх товаришів, щоб внести до них суттєві доповнення, не повторюючи вже сказаного раніше. Відповідайте на питання, не заглядаючи до конспекту, це забезпечить вам найвищу оцінку на занятті. Часткове підглядування до власного зошита можливе тільки при цитуванні, в інших випадках це призведе до зниження оцінки, а читання всього тексту відповіді дасть тільки негативний результат.

Оцінювання відповідей проводиться викладачем за шестибальною шкалою, від 0 до 5 балів. У достатній мірі повна відповідь на основне питання, яка вимагає часткових, неістотних доповнень, без використання конспекту, оцінюється п'ятьма балами, не досить повна – чотирма балами, коротка, конспективна відповідь – трьома, відповідь, у якій висвітлені лише окремі моменти поставленої проблеми, – одним-двома балами, відмова відповідати на питання оцінюється нулем і свідчить про неготовність до даного семінарського заняття. Студент, який одержав на даному семінарі 5 балів, може виступити повторно з доповненням, одержавши за це додатково 1-3 бала (залежно від ґрунтовності доповнення). Усі оцінки виставляються до журналу студентської групи.

Виконання завдань семінарського заняття є обов'язковим, відсутність на ньому з будь-якої причини або неготовність відповідати тягне за собою необхідність відпрацювання шляхом виконання контрольної роботи, тестування чи написання письмових відповідей на питання плану (за вибором викладача).